

Motion till riksdagen 2013/14:So233

av **Agneta Luttropp m.fl. (MP)**

Psykisk ohälsa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att landsting och kommuner bör utveckla rutiner för uppföljning av insatser mot psykisk ohälsa för att kartlägga vilka behandlingsmetoder och insatser som ger bäst resultat.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tydliggöra kommuners och landstings ansvar för att samordna stöd och kontakter för individer med psykisk ohälsa.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förslag om "familjeombud" som kan fungera som familjens samordnande kontaktperson gentemot myndigheter, vården och skolan och som kan koordinera processen.

Rutiner för uppföljning av insatser

Psykisk ohälsa är ett stort och ökande problem i vårt samhälle. Framför allt har symptom som ångest, depression och självskadeproblematik ökat. Förutom läkemedelsbehandling behövs psykosociala och pedagogiska insatser, hjälpmedel och anpassningar, funktionsförbättrande träning enskilt eller i grupp. Tyvärr kommer sådana insatser alltför få människor med diagnos till del. Många får ett mycket begränsat stöd efter utredning och diagnos.

Det har under en längre tid varit brist på samhällelig vägledning när det gäller stöd till dessa patienter. Som ett led i att råda bot på detta fick SBU, Statens beredning för medicinsk utvärdering, för ett par år sedan i uppdrag att utvärdera metoder som används i vården av patienter med adhd, både etablerade och nya.

När SBU våren 2013 lade fram sin rapport menade den att de behandlingsmetoder som används inom vård och omsorg saknar vetenskapligt underlag för att effekterna ska kunna bedömas. SBU har identifierat 30 olika

Fel! Okänt namn på

behandlingsmetoder som används vid adhd, utöver den medicinska behandlingen. Att det saknas evidens för i princip alla är förvånande och nedslående slutsatser. Riksförbundet Attention, funktionshindarsförening för personer med adhd, ser dagligen att insatser som exempelvis stödsamtal, föräldrautbildningar, funktionsträning i grupp och anpassningar av miljön ger god effekt. SBU skriver i sin rapport att vuxna med adhd och föräldrar till barn med adhd uttrycker att även om den medicinska behandlingen har effekt, är det inte tillräckligt med enbart läkemedel. Det krävs även andra insatser. Rapporten ger en tydlig signal om att det behövs ytterligare studier och mer forskning på området för att få bättre kunskap om, och stöd för, vilka behandlingsmetoder och insatser som ger bäst resultat. Därför behöver landsting och kommuner utveckla rutiner för uppföljning av insatser för att se till att stödet blir verksamt i praktiken.

Samordna stöd och kontakter runt individen

De flesta patienter med psykisk ohälsa har kontakt med både landsting och kommun. Det är centralt för patienten att någon från kommun eller landsting har huvudansvar för att motverka att visst stöd "faller mellan stolarna" och inte blir av. Personer med stora svårigheter i vardagen saknar i dagsläget oftast hjälp och stöd. SBU bekräftar detta i rapporten och menar att skolan och vården måste arbeta tillsammans för ökad delaktighet.

Familjeombud

Föräldrar ska kunna få ett ombud som kan företräda dem och eleven i kontakter och förhandlingar med skolan och kommunen. Ett ombud skulle kunna se till att åtgärdsplaner upprättas och följs av skolan, vilket både skulle avlasta föräldrarna och leda till ökad rättssäkerhet för eleverna.

Det finns behov av att undersöka vilka typer av stöd som skulle kunna ges såväl till patienten och till dess omgivning och anhöriga/närstående för att underlätta en fungerande vardag. Detta måste göras skyndsamt för att motverka fortsatt utslagning från skola och arbetsmarknad.

Ökad kunskap och tidiga insatser gör att relativt små medel kan göra stor skillnad för både barn, ungdomar och vuxna med adhd samt deras anhöriga och närstående. Det är viktigt att sätta det i perspektiv till kostnaderna för utanförskap och långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning som riskerar att bli en konsekvens av att vård, stöd och behandling inte fungerar som den ska.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 september 2013

Agneta Luttröpp (MP)

Mehmet Kaplan (MP)

Gunvor G Ericson (MP)

Mats Pertoft (MP)